БІБЛІОТЕКА

Z-39

Україна

в числах зладив Г. ГАСЕНКО.

По найновійшим офіціяльним українським, російським, французьким і иншим джерелам, як теж по працям **Е. Реклю, Бонмаріяж-а, Сеньобос-а, Грушевського, Рудницького, Волкова, Пенка, Фреха, Шефера** й ин. — II. видання при співучасти **Проф. Дра С. Рудницького.**

Українські національні барви
Die ukrainischen Nationalfarben

Український герб
Das Ukrainische Wappen

Die Ukraina

in Zahlen von GEORG VON GASSENKO.

Bearbeitet auf Grund der neuesten offiziellen ukrainischen, russischen, französischen und anderen Quellen, nach den Werken von **E. Réclus, B. Bonmariage, Seignobos, Hruševškyj, Rudnyćkyj, Volkov, Penck, Frech, Schäfer** u. a. — II. Auflage unter Mitarbeit von **Prof. Dr. S. Rudnyćkyj.**

Українська мова — є окремішньою славянською мовою,

якою говорить 48 міліоновий народ; на цій мові має український народ богату літературу й найбогатшу із всіх европейських народів, народню поезію.

Москалі й Поляки використовують необізнання західньої Европи зі східноевропейськими справами та — ізза своїх власних політичних інтересів, промовчують, або прямо заперечують існування української нації. Москалі голосять, що українська мова є лише „мало-руским" наріччям московської (російської), Поляки знова, що це „руське" наріччя польської мови. Щоби переконатися у безвартісности цих тенденційних тверджень, треба звернутися до язикознавства. Великі вчені, як Чехословак **Шафарик (Slovensky narodopis, Praha, 1842)** і Нідерле, півд. Славяни як **Міклошич** і **Ягіч**, Москалі як **Шахматов** і **Корш**, Українці як **Максимович, Потебня, Житецький, Кримський, Стоцький** і инші, невідкличнo доказали, що українська мова — є окремішньою славянською мовою, зовсім відмінною від московської (російської) й польської. Те саме — ясно ствердила також державна Російська Академія Наук — у своїому меморіялі **(про припинення переслідування української мови, Петербург, 1905).**

Die ukrainische Sprache ist eine selbständige slawische Sprache,

die von einem 48-Millionen-Volke gesprochen wird, eine reiche Literatur und eine Volksdichtung besitzt, die unter allen europäischen die bedeutendste ist.

Die Russen und die Polen nützen die Unkenntnis der osteuropäischen Angelegenheiten in Westeuropa dahin aus, daß sie in ihrem eigenen politischen Interesse sogar die Existenz der ukrainischen Nation verheimlichen oder glatt verneinen. Die Russen behaupten, daß das Ukrainische nur ein Dialekt der russischen Sprache sei (Kleinrussisch), die Polen, daß es ein polnischer Dialekt sei (Ruthenisch). Um die Wertlosigkeit dieser tendenziösen Behauptungen zu erkennen, muß man bei der Sprachwissenschaft anfragen. Große Gelehrte, wie die Tschecho-Slowaken **Šafařik (Slovensky narodopis, Prag 1842)** und **Niederle**, die Südslawen wie **Miklosich** und **Jagić**, die Russen wie **Schachmatow** und **Korsch**, die Ukrainer wie **Maxymowytsch, Potebnja, Zyterkyj, Krymskyj, Storkyj** u. a. haben einwandfrei erwiesen, daß das Ukrainische eine selbständige slawische, vom Russischen und Polnischen vollkommen unabhängige Sprache ist. Dasselbe hat auch die Russische Akademie der Wissenschaften in ihrer Denkschrift **(Über die Aufhebung der Verfolgung der kleinrussischen Sprache, Petersburg 1905)** vollkommen bestätigt.

Гетьман Богдан Хмельницький
Hetjman Bohdan Chmelnyćkyj

Гетьман І. Мазепа
Hetjman I. Mazepa

Хто не бажає собі самостійної й суверенної Української держави?

1. **В першу чергу Москалі** всіх політичних партій: так прихильники деспотизму, й конституційної монархії, як теж московські соціял-революціонери, соціял-демократи, большевики й ин. **Чому?** Тому, що вони всі — лиш імперіялісти; тому, що Україна це найбогатша й найкраще загосподарована область давньої російської імперії; тому, що панування над Україною, це найпевніша підстава для московських заборчих стремлінь.

2. **В другу чергу Поляки**, теж усіх політичних партій. **Чому?** Тому, що вони ще більш нахабні імперіялісти як Москалі; тому, що хочуть загарбати Галичину, Холм, Підлясся, Волинь, Поділля і т. д.; тому, що вони при помочі цих самих средств, яких передше уживали за австрійською допомогою у Галичині, — хочуть в цих областях винищити цілковито Українців і заселити ці богаті области польськими кольоністами.

Як працюють — ці противники України? Вони використовують необізнання Західньої Европи й Америки із українськими справами — в цьому напрямі, що все й на кождому місці розпускають брехні, що немає ніякої України, ніяких Українців, ніякої української мови і т. д., а лише наліджна, нецівілізована маса Малоросів, або Русинів, без національного почуття й політичних стремлінь. Всякі інформації про українські справи так із сторони польської, як і московської є зовсім брехливі й тенденційні й ізза цього зовсім негодящі для Західньо-европейців і Американців.

Wem ist ein unabhängiger und souveräner ukrainischer Staat unerwünscht?

1. **In erster Linie den Russen** sämtlicher Parteischattierungen: sowohl den Anhängern des Despotismus und der konstitutionellen Monarchie als auch den russischen Sozialdemokraten, Sozialrevolutionären, Bolschewiken u. s. w. **Warum?** Weil sie alle Imperialisten sind und weil die Ukraina das reichste und wirtschaftlich am meisten entwickelte Gebiet des ehemaligen russischen Imperiums ist; weil die Herrschaft über die Ukraina die sicherste Grundlage für russische Expansionsbestrebungen ist.

2. **In zweiter Linie den Polen** ebenfalls sämtlicher Parteischattierungen. **Warum?** Weil sie noch rücksichtslosere Imperialisten sind als die Russen; weil sie Galizien, Cholm, Podolien, Polesien, Wolhynien, Podlachien u. s. w. annektieren möchten; weil sie hier die Ukrainer mit eben denselben Mitteln, die sie mit amtlicher Hilfe früher in Galizien angewendet haben, ausrotten und diese reichen Länder mit polnischen Ansiedlern kolonisieren wollen.

Wie arbeiten diese Gegner der Ukraina in der Welt? Sie nützen die Unkenntnis der ukrainischen Angelegenheit in Westeuropa und Amerika dahin aus, um immer und überall zu behaupten, es gebe keine Ukraina, keine Ukrainer, keine ukrainische Sprache u. s. w., nur eine halbwilde, unzivilisierte Volksmasse von Kleinrussen bzw. Ruthenen ohne Nationalgefühl und politische Bestrebungen. Jegliche Information über ukrainische Angelegenheit polnischer- oder russischerseits ist extrem tendenziös grundfalsch und daher für Westeuropäer und Amerikaner vollkommen unbrauchbar.

ІСТОРІЯ. У IX-ому столітті, а може щей раніще, коли не було ще ні Московщини, ані Польщі, — українські племена почали творити князівства. В X-ому столітті злучилися ці поодинокі князівства у велику державу Русь із столицею Київом. Отця старо-українська держава за панування Святослава, Володимира (принятя християнства 988 р.) й Ярослава — займала простір майже цілої Східної Европи. Пізнійше поділилася вона на удільні князівства й щойно тоді на півночі із мішанини Славян і Фінів почав творитися новий народ і держава — Москалів. Київ, ослаблений війною із московськими князями, не міг вдержати наїзду Монголів (XIII ст.): його зруйновано, а центр українського державного життя переноситься на захід (Галич, Львів). Україна, обезсилена важкими, безнастанними наїздами Татар, попадає під чуже ярмо: Галичину загарбує Польща, а всі инші области України литовсько-руське велике Князівство. Польсько-литовська унія (Люблин 1569) віддає цілу Україну в неволю й нелюдське гноблення Польщі. Одначе український нарід, катований Поляками й знищений безупинними наїздами Татар, піднявся як один до самооборони: утворив вільну народню армію (українські козаки, Запорожці) й у народній війні (1648, Хмельницький) визволився зпід польського панування. Україна стає Республікою й лучиться 1654 р. (Переяславський трактат) із Москвою, як зовсім самостійна держава, з власним правлінням (гетьман), своєю армією, фінансами, закордонною політикою. Одначе віроломна Москва не додержала трактату. Року 1709 — криваво подавлено повстання гетьмана Мазепи, що хотів при допомозі шведського короля Карла XII — освободити Україну від наїздників-Москалів; 1764 знищено остаточно автономію України, а 1876 р. заборонено навіть уживати українську мову. У безнастанній боротьбі проти цих московських утисків, і рівних їм австрійсько-польських у Галичині, — Українці беруть визначну участь у таїних товариствах і заговорах (повстання декабристів, „Кирило-Методіївське Братство", нігілістичні кружки, замордування Александра II, українські революційні партії з програмом самостійности України, заворушення селян, бунт Чорноморської фльоти і. т. д.). Революція 1905-ого року приносить із собою скасування заборони української мови, виданої 1876 р. і широкий підйом українського політичного життя. Українці вибірають в I-шу Думу 65 послів, одначе виборче право 1907 р. і реакція, яка наступила по цьому, позбавляє їх якогобудь політичного заступництва в Росії. На Угорщині — положення Українців було ще гіршим, як в Росії, в Австрії дещо кращим мимо польських важких утисків (заступство у парламенті й соймах Галичини й Буковини, школи). Революція 1917 р. — визволює Українців із московського ярма. У Київі утворено народній парламент — Центральну Раду. Проголошення Української Республіки. Московське центральне правительство дає їй автономію, одначе як звичайно не додержує слова. Союзні держави визнають Україну. 9. I. 1918 р. Україна проголошує самостійність. Війна з большевиками, які здобувають остаточно Київ. Україна, залишена союзними державами на власну судьбу, заключує мир із центральними державами (Бресть Литовський 22. II. 1918). Українські військa відбірають у большевиків Київ. 29. IV. 1918, державний замах Німців проти Центральної Ради й поставлення русофільського й реакційного гетьмана Скоропадського. Німці й Австрійці окупують Україну. Чорносотенна реакція й народнє повстання проти неї. У падолисті 1918 р. розпад Австро-Угорщини. Проголошення Західньо-Української Республіки на всіх українських областях давньої Австро-Угорщини. Повстання Українців проти гетьмана, Петлюра відбірає Київ. Прогнання Німців. Упадок гетьмана. Утворення Директорії (През. Винниченко). Трудовий Конгрес у Київі постановляє сполуку Західньої й Східньої України у зєдинену Українську Народню Республіку (9. I. 1919). Війна з большевиками; Поляки, використовуючи це, загарбують при допомозі Антанти Східню Галичину. Київ переходить в руки большевиків; по завзятих боях українці відбірають його знова 31. VIII. 1919. При помочі воєнного підступу Київ займає вкінці Денікін. Нелюдські знущання так Поляків, як і Москалів над усім, що українське. Політичним стремлінням Українців є: Самостійна і незалежна демократична Українська держава, яка має лучити у своїх етнографічних межах всі українські области.

GESCHICHTE. Im 9. Jahrhundert, vielleicht noch früher, begannen die ukrainischen Stämme Stammfürstentümer zu bilden, in einer Zeit, als es weder ein Rußland noch ein Polen gab. Im 10. Jahrhundert wurden die Teilfürstentümer in ein großes Reich Rusj vereinigt, dessen Hauptstadt Kyjiw war. Unter Swjatoslav, Wolodymyr (Annahme des Christentums im Jahre 988) und Jaroslav, umfaßte dieses altukrainische Reich ganz Osteuropa. Dann zerfiel es in Teilfürstentümer, und es begann im Norden die Bildung eines neuen Volkes und Staates der Moskowiter durch Mischung der Slawen mit den Finnen. Durch Kriege mit den Moskowitern geschwächt, konnte Kyjiw den Mongolenansturm (13. Jahrhundert) nicht aufhalten, es wurde zerstört, und das ukrainische Staatsleben fand ein neues Zentrum im Westen (Halytsch, Lwiw). Durch Tatarenkriege geschwächt, wurde Galizien von den Polen, die übrige Ukraina von dem litauisch-ruthenischen Großfürstentum annektiert. Die polnisch-litauische Union (Lublin 1569) lieferte ganz Ukraina der maßlosen polnischen Unterdrückung aus. Gleichzeitig von den Polen unterdrückt und durch immerwährende Tatareneinfälle ruiniert, griff die ukrainische Nation zur Selbstverteidigung, bildete eine Art von freier Nationalmiliz (die ukrainischen Kosaken, Zaporoger) und befreite sich in einem Volkskriege (1648, Hetjman Chmelnyćkyj) von der polnischen Herrschaft. Ukraina wurde eine Republik und schloß sich im Jahre 1654 (Vertrag von Perejaslav) als ein vollkommen autonomer Staat (mit eigener Verwaltung, Armee, Außenpolitik) an Moskowitien an. Moskau hat aber den Vertrag nicht gehalten, den Aufstand des Hetjmans Mazepa, der mit Hilfe Karls XII. von Schweden die Ukraina von den Moskowitern befreien wollte (1709), blutig unterdrückt und die Autonomie der Ukraina (1764) endgültig vernichtet. Im Jahre 1876 wurde sogar die ukrainische Sprache verboten. Im immerwährenden Kampfe gegen diese russische Unterdrückung, der eine österreichisch-polnische in Galizien würdig zur Seite stand, nehmen die Ukrainer hervorragenden Anteil an Geheimgesellschaften und Verschwörungen (Dekabristenaufstand, Kyrill-Method-Gesellschaft, Nihilistenanschläge, Ermordung Alexanders II., ukrainisch-revolutionäre Parteien mit Unabhängigkeitsprogrammen, Bauernrevolten, Revolte der Schwarzmeerflotte u. s. w.). Die Revolution im Jahre 1905 bringt die selbsttätige Aufhebung des Sprachverbotes vom Jahre 1876 und einen großen Aufschwung des ukrainischen politischen Lebens. Die Ukrainer entsenden 65 Deputierte in die erste Duma, das Wahlgesetz 1907 und die darauffolgende Reaktion beraubt sie jedoch jeglicher politischer Vertretung in Rußland. In Ungarn ist die Lage der Ukrainer noch schlechter als in Rußland, in Österreich etwas besser (Vertretung im Parlament und in den Landtagen von Galizien und der Bukowina, Schulen) trotz hartem polnischem Drucke. Die Revolution im Jahre 1917 befreit die Ukrainer vom russischen Joche. Es bildet sich in Kyjiw die Zentralrada — ein Volksparlament. Es wird die Ukrainische Republik ausgerufen, die Ententestaaten erkennen die Ukraina an, die russische Zentralregierung gewährt ihr Autonomie, bleibt aber ihrem Worte nicht treu. Am 9. Januar 1918 erklärt sich die Ukraina von dem bolschewistischen Rußland unabhängig. Krieg mit den Bolschewiken, die Kyjiw bald einnehmen. Von den Alliierten im Stiche gelassen, muß die Ukraina mit den Zentralmächten Frieden schließen (Brest-Litowsk, 26. Februar 1918). Wiedereroberung von Kyjiw am 29. April 1918. Staatsstreich der Deutschen gegen die Zentralrada und Einsetzung des russophilen und reaktionären Hetjmans Skoropadskyj. Okkupation der Ukraina durch die Deutschen und Österreicher. Reaktion und Volksaufstände. Im November 1918 Zerfall Österreich-Ungarns, Proklamierung der Westukrainischen Republik auf allen ukrainischen Gebieten Österreich-Ungarns. Aufstand der Ukrainer gegen den Hetjman, Einnahme Kyjiws durch Petljura, Vertreibung der Deutschen, Sturz des Hetjmans. Einsetzung des Direktoriums (Präsident Wynnytschenko). Beschluß zur Vereinigung von Ost- und Westukraina in eine einheitliche ukrainische Volksrepublik (9. Januar 1919). Krieg gegen die Bolschewiken. Diesen ausnützend, erobern die Polen mit Hilfe der Entente Ostgalizien. Kyjiw geht an die Bolschewiken verloren, wird am 31. August 1919 durch Ukrainer wiedererobert, aber durch eine Kriegslist vom russischen General Denikin besetzt. Wüten der Polen und der Russen gegen alles, was ukrainisch ist. Die Ukrainer erstreben einen selbständigen und unabhängigen demokratischen Freistaat, der in ethnographischen Grenzen alle ukrainischen Gebiete vereinigen soll.

УКРАЇНА у своїх етноґрафічних межах
DIE UKRAINA in ihren ethnographischen Grenzen

9. (22. Січня) 1918
Проголошення Незалежности Української Народньої Республіки

9. (22.) Januar 1918
Proklamierung der Unabhängigkeit der Ukrainischen Republik

Антропольоґічна табеля по академіку Волкову, Івановському й ин.
Anthropologische Tabelle nach Akademiker Wolkoff, Iwanowskij u. a.

		Українці Ukrainer	Москалі Russen	Поляки Polen
		mm	mm	mm
Ріст	Wuchs	1685	1657	1654
Обем грудей	Brustumfang	55·04	52·18	54·11
Довжина рук	Armlänge	45·7	46·0	45·7
„ ніг	Beinlänge	53·7	50·5	52·1
Показчик черепа	Schädelindex	85·0	82·3	82·1
„ носа	Nasenindex	67·7	68·5	66·2
„ обличчя	Gesichtsindex	78·1	76·7	76·3
Ширина обличчя	Gesichtsbreite	180·0	182·0	181·0
Колір волосся й очей	Augen und Haarfarbe			
Ясний	Hell	15%	37%	35%
Середній	Mittel	45%	41%	46%
Темний	Dunkel	40%	22%	19%

ТЕРИТОРІЯ УКРАЇНИ. / DAS GEBIET DER UKRAINA.

10 держав взятих разом, займають такий великий простір, як одна Україна. Україна — є по Московщині найбільшим краєм Европи.

10 Staaten zusammen umfassen ein ebenso großes Gebiet wie die Ukraina allein. Die Ukraina ist nach Rußland das ausgedehnteste Land Europas.

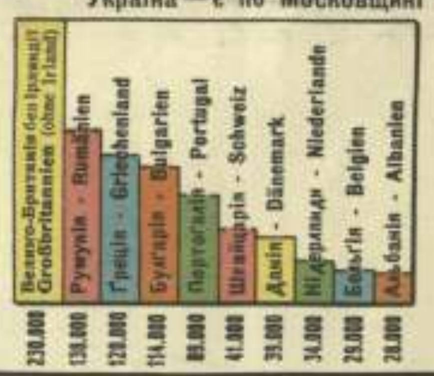

УКРАЇНА 850.000 km² UKRAINA

ФРАНЦІЯ 536.000 km² FRANKREICH

Велико-Британія з Ірляндією 315.000 km² Großbritannien mit Irland

ІТАЛІЯ 287.000 km² ITALIEN

НАСЕЛЕННЯ УКРАЇНИ. / BEVÖLKERUNG DER UKRAINA.

10 держав взятих разом мають стільки мешканців, скільки одна Україна.

10 Staaten zählen ebensoviel Einwohner wie die Ukraina allein.

УКРАЇНА 45,500.000 UKRAINA

Велико-Британія з Ірляндією 45,375.000 Großbritannien mit Irland

Франція 39,602.000 Frankreich

Італія 36,120.000 Italien

Продукція збіжжя України й колишньої російської імперії — Getreideproduktion der Ukraina im Vergleiche mit derjenigen des ehemaligen Russischen Reiches (ohne die Ukraina)

УКРАЇНА - UKRAINA 44%

РОСІЯ (ІЗ ПОЛЬЩЕЮ) RUSSLAND (MIT POLEN) 56%

850.000 km² — Простір України / Gebiet der Ukraina

22,360.000 km² — Простір колишньої Росії / Gebiet des ehemaligen Rußland

Україна — найбогатший у збіжжя край в Европі
Die Ukraina ist das getreidereichste Land von Europa

Офіціяльний державний бюджет Російської Імперії 1914 р.
Offizielles Staatsbudget des russischen Kaiserreiches im J. 1914.

10,833.000 Rubel — Прибуток - Gewinn — РОСІЯ з УКРАЇНОЮ / RUSSLAND mit der UKRAINA

170,331.000 Rubel — Убуток - Defizit — РОСІЯ без УКРАЇНИ / RUSSLAND ohne die UKRAINA

181,244.000 Rubel — Прибуток - Gewinn — УКРАЇНА без РОСІЇ / UKRAINA ohne RUSSLAND

Продукція цукру України й колишньої Росії
Zuckerproduktion in der Ukraina im Vergleiche mit derjenigen im ehemaligen Russischen Reiche

УКРАЇНА - UKRAINA 76%

РОСІЯ (ІЗ ПОЛЬЩЕЮ) RUSSLAND (MIT POLEN) 24%

Продукція тютюну України й колишньої Росії.
Tabakproduktion der Ukraina im Vergleiche mit derjenigen im ehemaligen Russischen Reiche.

УКРАЇНА - UKRAINA 69%

РОСІЯ (із Польщею) Rußland (mit Polen) 31%

Продукція соли України й колишньої Росії.
Salzproduktion der Ukraina im Vergleiche mit derjenigen im ehemaligen Russischen Reiche.

УКРАЇНА UKRAINA 53%

РОСІЯ (із Польщею) Rußland (mit Polen) 47%

Продукція заліза України й колишньої Росії.
Eisenproduktion der Ukraina im Vergleiche mit derjenigen im ehemaligen Russischen Reiche.

УКРАЇНА - UKRAINA 74%

РОСІЯ (із Польщею) Rußland (mit Polen) 26%

Продукція нафти на цілому світі й на Україні.
Die Weltproduktion an Petroleum und die Ukraina.

Америка (Сп. Д. А.) Кавказ Румунія й ин. / Amerika (U. S. A.) Kaukasus Rumänien etc. 95·5%

УКРАЇНА 4·5% UKRAINA

Продукція антрациту України й колишньої Росії.
Anthrazitproduktion der Ukraina im Vergleiche mit derjenigen im ehemaligen Russischen Reiche.

УКРАЇНА - UKRAINA 99%

РОСІЯ (із Польщею) Rußland (mit Polen) 1%

Продукція коксу України й колишньої Росії.
Koksproduktion in der Ukraina im Vergleiche mit derjenigen im ehemaligen Russischen Reiche.

УКРАЇНА - UKRAINA 99%

РОСІЯ (із Польщею) Rußland (mit Polen) 1%

УКРАЇНА - UKRAINA 60%

Проча Росія (з Польщею) / Das übrige Rußland (mit Polen) 40%

Вивіз збіжжя із колишньої Росії.
Getreideexport aus dem ehemaligen Russischen Reiche.

Продукція вугілля України й колишньої Росії.
Kohlenproduktion der Ukraina im Vergleiche mit derjenigen im ehemaligen Russischen Reiche.

УКРАЇНА - UKRAINA 71%

РОСІЯ (із Польщею) Rußland (mit Polen) 29%

На 1000 мешканців є жінок: — Anzahl der Frauen auf 1000 Einwohner:

УКРАЇНА UKRAINA — ФРАНЦІЯ FRANKREICH — НІМЕЧЧИНА DEUTSCHLAND — РОСІЯ RUSSLAND — НОРВЕҐІЯ NORWEGEN

Густота населення на 1 km². / Bevölkerungsdichte auf 1 km².

53 мешканців на 1 km² / Einwohner auf 1 km² — УКРАЇНА - UKRAINA

74 мешканців на 1 km² / Einwohner auf 1 km² — ФРАНЦІЯ - FRANKREICH

144 мешканців на 1 km² / Einwohner auf 1 km² — В.-БРИТАНІЯ - GROSSBRITANNIEN

275 мешканців на 1 km² / Einwohner auf 1 km² — БЕЛЬҐІЯ BELGIEN

Щорічний приріст населення. / Jährliche Bevölkerungszunahme.

1. Велико-Британія	1. Großbritannien
2. Бельґія	2. Belgien
3. Нідерлянди	3. Niederlande
4. Портоґалія	4. Portugal
5. Швайцарія	5. Schweiz
6. Скандинавія з Фінляндією	6. Skandinavien mit Finnland
7. Еспанія	7. Spanien
8. Франція	8. Frankreich
9. Італія	9. Italien
10. Туреччина	10. Türkei

10 держав, взятих разом викавують менший щорічний приріст населення як одна Україна.

10 Staaten verzeichnen zusammen eine geringere jährliche Bevölkerungszunahme als die Ukraina allein.

2·0% УКРАЇНА UKRAINA 900.000

1·5% РОСІЯ RUSSLAND

1·3% Німеччина Deutschland

Всі права застережені. — Alle Rechte vorbehalten. — Tous droits réservés. Copyright by „Dzwin" Kyjiw — Vienna 1920.

Христофа Райсера Сини, Відень V. — Druck: Christoph Reisser's Söhne, Wien V.